

KOKOUKSEN PÖYTÄKIRJA:

1. Puheenjohtaja avasi kokouksen klo 13.00.
2. Kokouksen puheenjohtajaksi valittiin Eila Vainikka ja sihteeriksi Soile Hakonen.
3. Pöytäkirjan tarkastajiksi ja ääntenlaskijoiksi valittiin Anja Törmä ja Sari Palen.
4. Kokouksen esityslista hyväksyttiin.
5. Tietopalvelujohtaja Heli Mikkeliä (Tilastokeskus) piti järjestäjäorganisaation puheenvuoron.

Mikkeliä kertoi, että Tilastokeskus on valtion organisaatio, joka tuottaa n. 200 tilastoa, ja uusia tilastoja ilmestyy päivittäin. Tilastojen pohjana on hallinnollinen aineisto, rekisterit ja jonkin verran tehdään tiedonkeruuta. Tilastotuotantoa ohjaavat eurooppalaiset säädökset. Tilastokeskus tekee runsaasti kansainvälistä yhteistyötä, koska halutaan, että tilastot ovat kansainvälisesti vertailukelpoisia, ja on tärkeää jakaa osaamista muiden vastaavien organisaatioiden kanssa. Tilastokeskus koordinoi myös muiden SVT-tilastontuottajien työtä. Tilastokeskuksessa työskentelee n. 1000 henkilöä, joista n. 800 tilastotalossa. Strategiassa painotetaan tällä hetkellä mm. tiedon käytettävyyden ja saavutettavuuden parantamista. Tavoitteena on luotettava, puolueeton ja relevantti tilastotuotanto. Mikkeliän mukaan kirjastoilla on vastaavasti paljon osaamista jaettavana tietopalvelutoiminnassa. Isoja muutoksia tietopalvelutoiminnassa on myös menossa: sosiaalinen media, verkon rooli, muutos asiakkaiden tiedon käyttämisen tavoissa ja tilojen muutos. Tilastokeskus on avaamassa syksyllä 2012 Helsingin yliopiston kirjaston Kaisataloon palvelupisteen, joka on hyvä tapa lähestyä tiedon käyttäjiä.

6. Informaatikko Anja Törmä (ESDS-palvelu) esitteli Eurostatin käyttäjille tarjoamia tukipalveluita.

Tilastokirjasto toimii Eurostatin suomenkielisen tilastotukipalvelun tuottajana ja antaa maksutonta neuvontaa Eurostatin tilastoista. Se tarjoaa mm. suomenkielisen sisääntulon tilastotietopalveluun. Palvelu on avattu lokakuussa 2011. Tukipalveluun voi ottaa yhteyttä puhelimitse tai sähköpostilla ja se avustaa käyttäjiä Eurostatin tilastopalvelun sisällön löytymisessä.

Eurostatilla on tilastotietokanta ja julkaisuja, jotka ovat yleensä pdf-muodossa. Jonkin verran ilmestyy myös painettuja tilastoja. Asiakkailla on pääsy myös Eurostatin mikroaineistoihin, jotka ovat maksuttomia, mutta niihin tarvitsee ensin hakea käyttöoikeutta. Tilastotietokantaan suositellaan rekisteröintiä, koska sillä saa tietokannasta enemmän tietoa sekä erilaisia alert-palveluita. Statistics in focus –lehtiset sisältävät uutta tilastotietoa, samoin lehdistötiedotteet.

Eurostatilla on myös uusi Statistics explained –wiki-palvelu, jossa Eurostatin asiantuntijat kirjoittavat eri aiheista artikkeleita, joihin on liitetty tietosisältöön liittyvät julkaisut ja tilastotaulukot. Artikkelit ovat yleistajuisia, ja niitä julkaistaan täydellisimmin englanniksi, muuta myös ainakin ranskaksi ja saksaksi. Wiki-palvelu tulee jatkossa korvaamaan myös julkaisuja.

Eurostatin tukipalveluista on lisää tietoa Leo Kostiaisen esityksessä [liitteessä 9](#).

7. Syyskokouksen pöytäkirja hyväksyttiin.

8. Puheenjohtaja Eila Vainikka esitteli vuoden 2011 toimintakatsauksen (liite 2), joka hyväksyttiin.

9. Jäsenasiat:

Työvaliokuntaan valittiin uusiksi jäseniksi Aki P. Kangas YLE:n kirjasto-tietopalvelusta ja Esko Puheloinen Ilmatieteen laitoksen tietopalvelusta.

Syyskokouksen jälkeen jäseneksi on tullut ETLA:n tietopalvelu, edustajana Kaija Hyvönen-Rajecki. Hyväksyttiin jäseneksi Lastensuojelun keskusliiton kirjasto, edustaja Ville Lavikainen.

Ei muita jäsenasioita.

11. Ajankohtaiset asiat:

11.1. Katsaukset työryhmien toimintaan:

Riitta Autere: STKS:n Kirjasto juridiikan ryhmä:

Esitys liitteessä 7. Työryhmä järjestää 21.5.2012 Tieteiden talolla seminaarin ”Kenellä oikeus tietoon digiaikana”. Seminaarissa on esityksiä mm. kirjastolain uudistamisesta, orpoteosdirektiivistä, tietosuojasta ja rekistereistä.

Jukka Lindeman: JURE-projekti

Esitys liitteessä 3. Keskusteltiin myös Kansallinen julkaisuarkistojen infrastruktuuri – projektista. Siinä luotiin käsikirja, joka sisältää tutkijoille infoa esim. tekijänoikeuksista, joita liittyy rinnakkaisjulkasemiseen. Opas löytyy Helsingin yliopiston nettisivulta. Osoitteeseen <http://www.julkari.fi/> on rakenteilla sivusto, johon tiedot siirtyvät suoraan Stakesin ja KTM:n julkaisuarkistoista. Siihen on tarkoitus saada tähän myös Web of Sciencen metatiedot.

Liitteessä 4 on raportti julkaisuluettelokyselystä sektoritutkimuslaitoksille.

Janne Ranta: FinELib ohjausryhmä

Elisa Paavilaisen esitys liitteessä 8. Keskusteltiin myös FinELibin palveluiden uudistamisprojektista. Sitä varten perustettiin erikoiskirjastosektorin työryhmä, johon kuuluvat Tuula Hämäläinen (VTT), Minna Liikala (THL), Armi Länkelin (STUK), Elisa Paavilainen (SYKE) ja Anja Törmä (Tilastokeskus). Työryhmän jäseniin kannattaa olla yhteydessä, jos haluaa antaa palautetta FinELibin palveluista. Keskusteltiin, että aineistohankinnoissa tulisi ottaa huomioon myös muut käyttäjäryhmät kuin tutkijat, esim. asiantuntijat ja tarkastajat.

Janne Ranta: Varastokirjaston johtokunta

Esitys liitteessä 8. Johtokunnassa ovat olleet esillä erityisesti tilakysymykset, henkilökunnan riittävyys saapuvan aineiston käsittelyyn ja Varastokirjaston mahdollinen yhdistyminen Kansalliskirjastoon.

Samuli Kunttu: KDK asiakasliittymän ohjausryhmä

Esitys liitteessä 8. Todettiin, että siirtyminen avoimen lähdekoodin järjestelmään vaikuttaa kustannusmielessä erikoiskirjastojen kannalta hyvältä. Päätöksiä OKM:n hallinnonalan

ulkopuolisten kirjastojen osallistumisesta ei ole vielä tehty, mutta asiaa on pidetty esillä ohjausryhmässä.

Soile Hakonen: Kansallisen käyttäjäkyselyn työryhmä

Esitys liitteessä 8. Kyselyn jatkaminen nykyisellä kyselylomakkeella sai kannatusta, ja kysymyksiin on oltu tyytyväisiä. Kahdessa organisaatiossa koettiin tiloja koskevat kysymykset turhina, mutta tiloja vaihtaneessa kirjastossa ne ovat olleet hyödyllisiä.

Eila Vainikka: Useita työryhmiä

Uusi kirjastojärjestelmä (UKJ) –työskentely on menossa useissa eri alatyöryhmissä, joiden työtä voi seurata avoimesta wikistä. Erikoiskirjastojen osalta on toiveita, että uuteen kirjastojärjestelmään päästään mukaan jollain rajapinnalla.

UKJ-wikiin tulossa ”toiveiden tynnyri”, johon kuka tahansa voi esittää toiveita uudesta kirjastojärjestelmästä. Ajankohtaista nyt on mm. asiakastietojen yhteiskäyttö: saadaanko väestörekisterin tietoja jatkossa maksutta käyttöön. Linkki UKJ-wikiin lisätään myös neuvoston sivuille.

PrettyLib-järjestelmän käyttäjille perustettiin edellisten PrettyLib-päivien jälkeen wiki-sivusto, jota kannattaa käyttää yhteydenpitoon.

STKS:n erikoiskirjastojen työryhmä: työryhmä järjestää kaikille erikoiskirjastoille avoimen vierailun **KAVA:an ke 9.5.2012 klo 13:00**. Vierailu sisältää tutustumisen elokuva-arkistoon, radio- ja televisioarkistoon sekä KAVA:n tietopalvelu- ja kirjastotoimintaan. Kutsu lähetetään EriK neuvoston postituslistalle, ja vierailulle voi ilmoittautua suoraan Timo Matomäelle (timo.matomaki(at)kava.fi).

Sisällönkuvailun asiantuntijaverkostossa on ollut esillä mm. UDK:n tulevaisuus. Tietoja verkostosta löytyy osoitteesta

<http://www.kansalliskirjasto.fi/kirjastoala/neuvosto/verkostot/sisallonkuvailuverkostot.html>

Kirjastoaineistojen kuvailun ohjausryhmä vastaa luetteloinnin uusista säännöistä. Sen työstä löytyy lisätietoa osoitteesta

<http://www.kansalliskirjasto.fi/kirjastoala/luettelointisaannot/ohjausryhma.html>.

11.2. IFLA

Minna Liikala selvittää, voiko THL valmistella esitystä IFLA:an julkaisuarkistoiheesta.

14.8.2012 klo 18:00 järjestetään erikoiskirjastojen tapaaminen. Päivämäärä kannattaa laittaa jo kalenteriin. Paikka on vielä avoin, ideoita voi kertoa työvaliokunnalle tai Eila Vainikalle. Tapaamista valmistelevat EriK työvaliokunta ja STKS erikoiskirjastojen ryhmä, mutta järjestelyihin otetaan myös mukaan kiinnostuneita. Tapaamisen on tarkoitus olla avoin ja vapaamuotoinen, ja mukaan voi tulla myös ulkomaisia vieraita. Jos kirjastoilla on tiedossa ulkomaisia kollegoja, jotka ovat tulossa IFLA:an, heille kannattaa levittää sanaa tapaamisesta.

Erikoiskirjastoista suunnitellaan julistetta IFLA:an. Riitta Autere toimii yhteyshenkilönä.

Logoja, mainoslauseita yms. voi lähettää Riitalle (riitta.autere(at)prh.fi). Julisteeseen laitetaan mahdollisimman paljon kirjastojen tietoja. Julisteita voidaan tehdä max 10, joten

jos joku haluaa tehdä oman julisteen, voi olla yhteydessä Riittaan. Yhteisen julisteen tekemiseen on haettu suunnittelurahaa STKS:n johtokunnalta.

12. Ilmoitusasiat

Ei ilmoitusasioita.

13. Muut asiat

13.1. Kirjastotietokannan pilotointi ja erikoiskirjastojen kartoitus:

Kirjastot.fi on valmistelemassa kirjastotietokantaa, johon tallennetaan tiedot kirjastojen aukioloajoista, yhteystiedoista, palveluista jne. Tietokantaan on tarkoitus tallentaa kaikkien kirjastosektoreiden kirjastojen tietoja, ja erikoiskirjastoja toivotaan mukaan mahdollisimman laajasti.

Kirjastotietokantaa kiirehditään IFLA:n takia, koska siitä ollaan tekemässä mobiililiittymää konferenssiosallistujille, joiden takia myös englanninkielinen käyttöliittymä on tarpeen. Kirjastotietokannan avulla vieraat voivat käydä tutustumassa haluamiinsa kirjastoihin (aukioloajat on tärkeää tallentaa).

Kirjastotietokannan yhteyshenkilö on Mia Nikula Kirjastot.fi:ssä (mia.nikula(at)kirjastot.fi), ja pilottiin otetaan vielä osallistujia.

13.2. Kirjastotradenomikoulutuksen tarjonta – Turun amk:n esitys lakkauttaa kirjasto- ja tietopalvelualan koulutus sekä muutokset Oulussa:

Ammattikorkeakoulut ovat esittäneet Turun koulutuksen lakkauttamista ja Oulun koulutuksen supistamista. Suomen Kirjastoseura on ottanut Turun tilanteeseen kantaa (http://kirjastoseura.kaapeli.fi/etusivu/lehti/uutiset/?modeyksi=yksi&teksti_id=21401). Päätettiin ottaa erikoiskirjastojen huoli koulutusasioista esille työvaliokunnan seuraavassa tapaamisessa OKM:n edustajien kanssa.

14. Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 16:00

30.3.2012
Sari Palén
Pöytäkirjan
tarkastaja

Aija Törmä
Aija Törmä
Pöytäkirjan
tarkastaja